

Over ongemakken en goed schoeisel

Een pelgrim met kleine, maar brede voeten moet uitkijken wat voor schoenen hij koopt. Een schoen met de goede lengte, kan te smal zijn en daardoor de kleine teen in het nauw brengen. Dus pelgrim, let op uw schoeisel!

In het geval van de oudere pelgrim kan de kleine teen beknelde raken doordat de voet zelf verandert. Bij het klimmen der jaren komen namelijk de botjes verder van elkaar te liggen, de voorvoet wordt breder en er blijft minder ruimte over voor de kleine teen. Daarom Pelgrim: Let óók op uw voeten!

Vervolgt de pelgrim zijn tocht zonder maatregelen te nemen, dan kan zich tussen de tenen een likdoorn vormen en leert hij door schade en schande: "Wanneer de kleine teen lijdt, lijdt het hele lichaam."

Wanneer nou de kleine teen en de voet tegen elkaar zeggen: Ik heb je niet nodig. En wanneer ze zich van elkaar scheiden, dan schenden ze het Lichaam. Ik zeg het u eerlijk: Dát was de oorzaak van de scheiding van Rooms Katholieke Kerk en Oud Katholieke Kerk: ... een likdoorn.

Een korte uitwijding is hier misschien op de plaats. Een 'likdoorn' is niet een doorn waaraan men moet likken, maar het is een 'lijk-doorn', een dood uitsteeksel aan het lichaam.

Natuurlijk, wanneer we gehoorzaam zijn aan het woord van de Geneesheer (Joh. 17,21) mogen we niet amputeren, maar het gaat de Geneesheer niet enkel om gehoorzaamheid. Want als zelfs een heiden zoals de Romeinse generaal, Marcus Aurelius, al begrijpt dat ondertanden en boventanden elkaar niet moeten tegenwerken, omdat je anders geen hap door je keel krijgt; als een heiden al begrijpt dat je dan in strijd met je diepste natuur handelt (Marcus Aurelius, Persoonlijke Notities 2,1), hoeveel te meer zou dan een pelgrim moeten beseffen dat hij zich door zelfverminking zowel van de bron als van het hoogtepunt van zijn pelgrimstocht verwijdert.

De geschiedenis zou ons moeten leren dat het gemakkelijker is om een oor af te hakken dan om het terug aan het hoofd te zetten. Het is gemakkelijker om een teen te amputeren, dan om een geschonden lichaam te helen.

In een duurzame oecumene kun je elkaar niet gauw even een oor aannaaien en hecht je de kleine teen níet met nietjes aan het lichaam. De wond zal immers bij de minste inspanning weer beginnen te bloeden, of de teen zal gevoel ontberen.

Zusters en broeders, ik wil het oecumenisch probleem niet bagatelliseren en zeg u daarom: Weest waakzaam, want het kan nog erger dan ik u beschreven heb. Stelt u zich eens voor: de kleine teen zit in de knel, maar het lichaam lijdt niet...!

Zeg niet dat dat niet kan. In strenge vrieskou kan de kleine teen bevriezen; er kan een verlamming optreden, ouderdomssuiker, of melaatsheid... Het gevaar groeit dat het lichaam ledematen verliest, zonder dat er een signaal wordt doorgegeven.

Zusters en broeders, 'weest waakzaam', want terwijl we hier met elkaar spreken over het lichaam en de kleine teen, meent een andere teen aan de rechtersoet (de broederschap van Pius X) dat de pelgrim legerkistjes zou moeten dragen; en een teen aan de linkersoet (de Basisbeweging Nederland) wil geen zolen, geen riemen, maar wil pelgrimeren op geitenwollen sokken.

Luister dan liever naar onze geneesheer die zegt: "Neem niks mee voor onderweg. Enkel een wandelstok, een slobbertrui en... sandalen." (Marcus 6, 7-9). Sandalen dus, daar begint het mee: zolen met riemen.

De zolen zijn als engelen die de voeten beschermen opdat zij zich niet stoten tegen de stenen op de weg. De riemen zijn de inzetten die zorgen dat voet en zool verbonden zijn, maar zorgen ook dat er ruimte overblijft waardoor de voet zich vrij kan bewegen.

In de encycliek *Ut Unum Sint* heeft paus Johannes Paulus II voor het eerst aangegeven welke vijf riemen de sandalen in ieder geval moeten hebben: (1) Schrift én Traditie, (2) de eucharistie, (3) het sacramentele, drievoudig ambt, (4) het leergezag van de Kerk en (5) de maagd Maria. Deze passage uit de encycliek vraagt niet dat we elke riem zo breed maken dat er een volledige schoen uit gesneden kan worden; of dat we de riemen zó lang maken dat we ze als bretels over onze schouder kunnen knopen.

Dus... De geneesheer beveelt sandalen aan. Het lichaam kiest liever voor amputatie. En dan roep het lid zó hard als het kan: "Maar ik, ik ben het eigenlijke Lichaam." Ik vraag u: Wie is de grootste dwaas? Degene die ontgoocheld stamelt: "Er is geen God". Of degene die eerst zijn geloof in God belijdt en vervolgens het lichaam verminkt.

Wanneer ik deze zondag deel in de eucharistie, bid ik dat de Heer ons, Rooms Katholieken en Oud Katholieken, Orthodoxen en protestanten, broederschap Pius X en Basisbeweging Nederland, mag veranderen in het éne, ongedeelde Lichaam van Christus. Dan wil ik zijn brood voor onderweg ontvangen en mijn pelgrimstocht gaan met een wandelstok, een slobbertrui én... sandalen.

Rob van Uden
Diaken Bisdom Breda